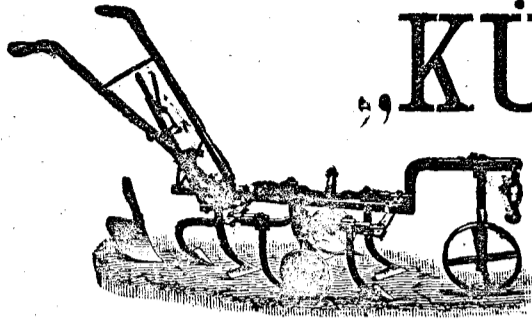

ERDÉLYI GAZDA

XLII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1910 Junius 26.

26. SZÁM.

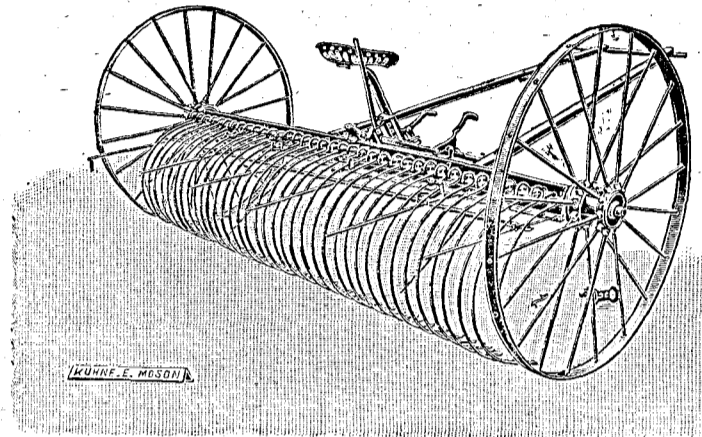

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r. t. MOSONBAN

elismerett gondos kivitelben szállít: mindennemű egysoros kapálószerkezeteket, Columbia kultivátorokat, Herrmann-kapálókat,

2012

Laass-rendszerű többsoros kapálógépeket,
Burgonyamivelőgépeket, Szénagereblyéket,
„OSBORNE“ kévekötő- és marokrakó
arató- és fűkaszaló-gépeket.
Cséplőkészleteket motor- és járgányhajtásra.

Főraktár:

Fiókraktár:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Debrecen és Temesvár.

Székely Gazdák Szövetkezeté-nél, Marosvásárhelyt

kedvező fizetési feltételekkel legjutányosabban vásárolt

gazdasági gépeket,

mindennemű gazdasági eszközöket és cikkeket.

Értékesítünk gabonát, magvakat és gyapjút.

Kühne mosoni gépgyára és Mc. Cormick aratógépgyárának

kizárólagos képviselője.

2336

Báró Kemény József Hungaria Gépgyár betéti társaság D É V A.

2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrlő és fűrészmalomok tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és automobilmek javítására.

Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. Automobil-garage.

Az amerikai „Milwaukee“ arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselete

Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

VEGYEN! VEGYEN!
Konverzionális Jelzalog-Sorsjegyet!
 E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési húzáson és a nyeremény húzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeremény már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letehetők. Legnagyobb főnyereménye:
egy millió korona.

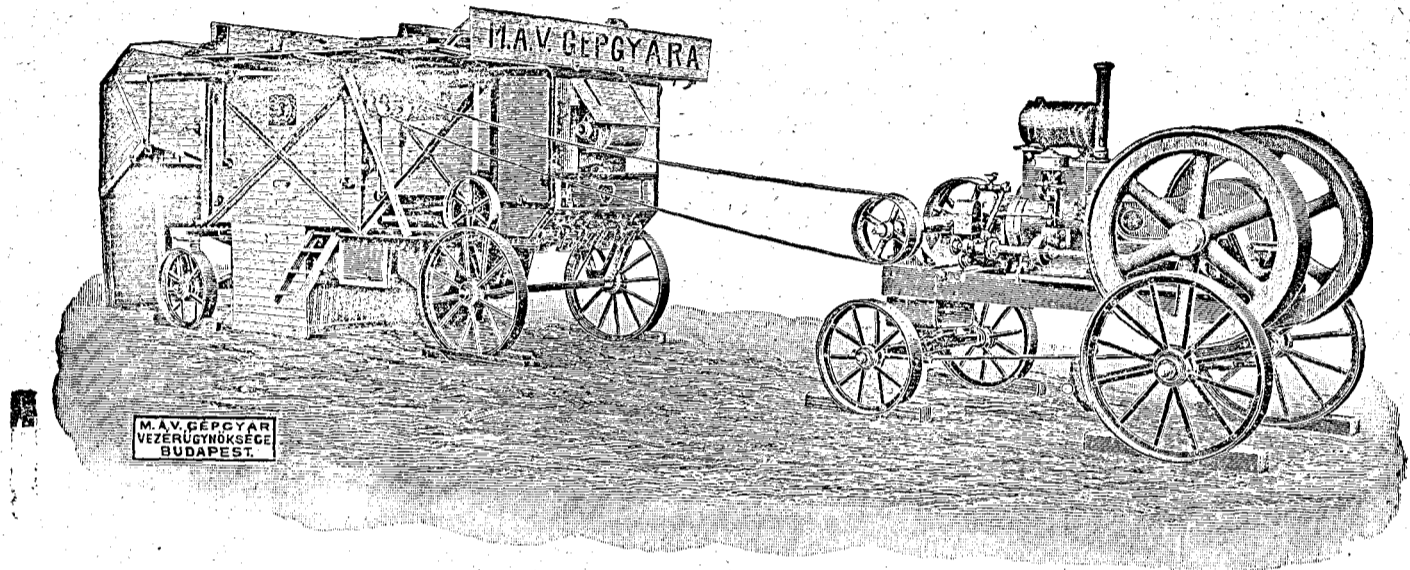
Húzások: minden év február 25-én, ápril 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:
 egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
 egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
 egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
 egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
 egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona

vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra,
A nyeremények azonnal a vevőt illetik.
 2004 Kapható a
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
részvénytársaságnál
 Mátyás király-tér 7 szám alatt.

Legujabb szerkezetű
BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszárnyalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség! **Central University Library Cluj** Gazdaságos üzem.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

2021

Őszi trágyázás!

Valódi **Stern** **Marka** védjegyű 2459

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Kalmár Vilmos
 a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője Budapest, VI. Andrássy út 49.

HUTTER GERŐ

Első Magyar Gőz- és Villamerőre berendezett

MŰLÉPGYÁRA

Kolozsvárt, Jókai-utca 7.ik szám.

Ajánlja a legkitünőbb valódi méhviaszból, bármely méret szerint készült műlépei.

Sárga műlép 1 kgr. 5 korona.

Fehér műlép 1 klg. 6 korona 50 fillér.

Csomagolásért csak saját költségeimet számítom fel. Az árak az itteni posta vagy vasutállomásig szállítva értendők. A tisztán kezelt fehér és világossárga salakmentes, idegen anyagoktól ment viasz kgr.-ját 3 koronáért beváltom.

Becsés megrendelését várva vagyok:

2433

Teljes tisztelettel: **HUTTER GERŐ**, műlépgyáros.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzalog-kölcsönöket, szerzek konvertálók más intézeti terheket, rendbeszedem egy-uttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapot-t, kagyors és költséget kiméltő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a földszéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetítem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség
GOMBOS BENO Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.
 A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A közös legelők gondozása. *N. I.* 317
- A buza nemesítése. *Gáspár József III.* 317
- A burgonya trágyázásáról. *Herke Sándor.* 318
- A siller borok ellen. *B. G.* 320

Kisebb szakközlemények.

- A jó vaj. — Házilag készített patakenőcs. —
A kénmáj használata hernyók ellen. — Csa-
varok berozsdásodása. 320

Kormányintézkedések. 321

Vegyes közlemények. 221

Hírdetések.

A közös legelők gondozása.

Amilyen kezdetleges állapotban van még nálunk a mezőgazdaság minden ága, valamennyi között mégis a közös legelők azok, amelyekkel a jó istenen kívül senki sem törődik.

Ennek az elhanyagolásnak tulajdonítható legnagyobb részben állattenyésztésünk lassu fellendülése is, amit leginkább kisbirtokosainknál tapasztalhatunk, mert azok kizárólag a közös legelőkre vannak utalva.

A mindenkor kormányok egymásután hozatják meg a törvényeket, amelyek különösen a kártékony gyomok irtását rendelik el.

Dacára ennek, a mindenféle bogács, szerb tövis, kutyatej, stb. kártékony gyomok, közös legelőinken a legszebb egyetértésben tenyésznek egymás mellett s akadályozzák meg a fű növést. Ezek mellett mindenféle bokrok, szakadékok, árkok, vizmosások éktelenkednek, s veszélyeztetik sokszor az állatok biztonságát is.

Ehhez járul még azon szomorú tapasztalat is, hogy sokszor a különben csekély terjedelmű, teljesen elhanyagolt közös legelőkre, amelyeken alig talál a legelő jószág harapnivalót oly nagy számú állatot hajtanak ki, hogy az azokon sétánál egyebet nem végezhet, nem hogy legelni és megélni tudna.

Olyan országokban, ahol a népség tulszaporodása miatt utalva vannak a rendelkezésre álló földet minél jobban kihasználni és minél magasabb jövedelművé tenni, a legelők rendszeres trágyázása éppen olyan természetes valami, minthogy a szántóföldet is, hogy termésünket biztosítjuk, trágyáznunk kell.

Ott a legelő éppen úgy turnusokra van

osztva, mint a szántóföld és amint a sor egy-egy turnusra rákerül, az megkapja a maga rendes trágyaporcióját.

De azután tessék egy-egy olyan angol- vagy franciaországbeli legelőt nézni, milyen egészen más kép tárul a szemlélő elé. Egy kis jóakarattal, egy kis utánjárással nálunk is meglehetne ezt honosítani. Egyszerű módja van ennek. Tessék a legelőjószágot egy és ugyanazon helyre terelni déli pihenőre. Ha ezt megteszik, már egy legeltetési időny alatt annyi értékes trágyát gyűjthetnek össze, hogy azzal a rendelkezésre álló legelőnek egy bizonyos hányadát képesek lesznek megtrágyázni.

Amint a legeltetés véget ér, menjenek ki a falu gazdái szekerekkel és hordják ki az így összegyűjtött trágyát és teregessék el, hogy az őszi és téli nedvesség folytán az a talajba kerülhessen. Kora tavasszal pedig gereblyézzék össze, amikor azt még mindig elvihetik a közel fekvő szántóföldjeikre is.

Vagy pedig, ha az így összegyűjtött trágya nem lenne elegendő a legelő arányában annak megtrágyázására, marha számarányában műtrágya lenne beszerzendő és a marhatrágya azzal pótlendő.

Ilyen módon alig számottevő költség háromolna egy-egy gazdára, ami a fű újabb növekedése folytán előállott haszonban busásan megtérülne.

Amint a fű legázolásának veszélye nélkül a legelőre mehetünk, minden állattartó gazda vegyen kapát, csákányt a kezébe és a legelőn képződött vakond-zuzásokat, felesleges bokrokat, vizmosásokat, stb. el kell tüntetni, ezáltal is elősegíthetjük a fű zavartalan növekedését. A kártékony gazokat pedig kárlehetlenül irtani kell.

A szikes legelők szolgáltatják a legtáplálabb fűvet; láttam olyan legelőket, amelyeket nagyon csekély fáradsággal és még kevesebb költséggel öntözhetővé lehet tenni. Aki már ilyent látott, tudja csak kellőképp méltányolni az öntözés áldásos voltát, különösen a mi szárazságra hajló éghajlatunk alatt.

Az ilyen öntözött legelőn a fű növése, a rétek fűnövést közelíti meg. Az ilyen legelőknél a jószág a szó szoros értelmében véve, meghízik.

Nagyon kell ügyelni továbbá, hogy a legelőnek csak egy részén járjon a marha, hogy addig a többin a fű nőhessen. Evégből a legelőt szakaszokra kell osztani, mindenestre annyi szakaszra, hogy a fű továbbnövése legalább egy egy heti időköz maradjon.

Ilyen eljárással el fogjuk érni, hogy legelőjószágunk mindig fog találni elegendő harapnivalót. Nagyon kell ügyelni, hogy a legelőre csak annyi jószágot járassunk, amennyi azon meg is élhet, ha nem akarjuk azokat még külön is takarmányozni. Áll ez különösen az olyan legelőkre, amelyekre tavasz kezdetén lesz a jószág kihajtva s rajta marad míg csak a tél be nem hajtja őket onnan.

Tehát gondozni kell a meglévő legelőket, szántóföldjeiken pedig nagyobb teret kell biztosítani a takarmány természetnek. Ha e két feltételnek eleget tesznek, állattartás és tenyésztés révén jövedelmüket nemcsak állandósítják, hanem azt fokozni is képesek lesznek. (Nl.)

A buza nemesítése.

Irtá: *Gáspár József.*

III.

Vetés.

A gazdasági növények természetének megfelelő időszakban, minden növény korai vetésének vagyok a hive. Az őszi buzának a korai vetése mellett foglalt álláspontomat pedig, még különösen megerősítette az a megfigyelésem, hogy a *rözsda* és az attól függetlenül is fellépő *szorultszenemség*, valamint a *hőütés*, ezen a vidéken csupán vagy nagyobb mértékben a kései vetéseket szokta sujtani. A korai vetések az e nemű bántalmazások közül sértetlenül szoktak kijönni, vagy, ha megtámadtatnak is jóval kisebb a károsodás foka, mint a kései vetéseknél. Hogy az erdélyi részekben a korai buza vetéshez fűződnek a jobb termések, nemcsak az én, tapasztalatokon leszűrt szerény állításom, de, hogy a régi gazdákat is erről győzte meg a tapasztalat, arra, a még most is közszájon forgó közmondás: „*a jó buzának két nyarat kell érni*” elég bizonyító erővel szolgál.

A szárazságra hajló klímánk és a különösen gyakori őszi szárazság miatt, hogy a buza nemesítésénél a korai vetés feltételének

Az összes **Aratási és Cséplési szükségleteinket**

legmegbízhatóbban és legelőnyösebben

A

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL

BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

S Z E R E Z H E T J U K B E !

Most megjelent „Aratási és Cséplési anyagok” árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

eleget tehessen az *augusztus hó 20 ika* utáni *első esőre a vetést* mindannyiszor beállítottam, úgy, hogy nem egyszer augusztus 31-én a buza vetése befejezést nyert. A legtöbbször azonban szeptember hó 7—8-ka, vagy kétszer szeptember hó végére esett a vetés befejezése. A 19 év alatt, esőhiány miatt csak egyetlenegyszer kellett, — 1903 évben — október havára halasztani a buza vetését, de minthogy a következő év — 1904. — volt a 19 év között a legszárazabb, a termésben semmi visszaesés nem mutatkozott; sőt ellenkezőleg, mivel ebben az évben volt a rozsda fellépése is a legkisebb mérvű — majdnem semmi — úgy mennyiségileg, mint minőségileg különös véletlen: az 1904. évi termés került az első helyre.

Ha pedig augusztus hó 15—20 között kaptam az áztató esőt, amikor, még korai volt az idő vetésre, a 10—12 nap múlva eljövő vetési időre úgy konzerváltam a nedvességet, hogy a szántást kétszer, egymásra kereszt irányba, jól megfogasoltattam, utána jártam a tövisboronát, az apróbb rögök porlasztására és a felület teljes ronázására; ezzel a talaj műveléssel annyi nedvesség volt konzerválható — visszatartható — a talajban, a 10—12 nap múlva megejtett vetési időre, hogy az elvetett mag oly gyorsan ment csirába, mintha közvetlen az eső után került volna a talajba; természetesen az ilyen esetben mélyebb alátakarást adtam a magnak, hogy nedves talajréteggel jöhessen érintkezésbe.

A korai vetéssel kapcsolatba a szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a földművesiskola gazdaságának azon a dűlőjén, mely a nemesítés szinteréül szolgált közvetlen a Maros és Gyógy pataka mellett terült el, a *hesszeni légy*, egyetlenegy évben sem garázdálkodott. De tekintettel arra, hogy a dűlő környékén nagy távolságra nem termesztettek buzát, s így a szomszédos területekről jövő inficiálástól tartani nem kellett; ha talán fel is ütötte volna fejét a hesszeni légy valamelyik évben, a védekezés mindenik módja rendelkezésére állott arra, hogy e miatt ne kelljen a korai vetést feladni.

Megjegyzésre tartom érdemesnek még a vetés során azt is, hogy a kísérletezés egész ideje alatt a termést az *üszög* egy évben sem támadta meg, jóllehet a vetőmagot egyetlenegyszer sem *csáváztattam*. Minden évben „csira mentes” egészséges magot használtam vetésre, a környéken nagy távolságra nem termesztettek buzát: tehát sem a belső, sem a külső fertőzésnek alkalma nem volt.

A nemesítés első időszakában egy néhány évet foglalt le a *vetőmag mennyiségének* megállapítása. Az első évben az elmélet alkotta szabálynak hódolva a korai vetéshez a vető-

mag legkisebb mértékét alkalmazva: egy kat. doldra 90 liter magot vetettem. E vetés után a bokrosodásnak hosszabb időre kiterjedését s ezzel kapcsolatban nagyobb mérvű gyomosodást tapasztaltam, melyek együtt véve okozták azt, hogy a mag beérése egy pár nappal megkésett. A következő években 10—10 literrel emeltem a vetőmagot, míg *120 liternél* megállapodtam, mely a vetőmag minőségi sulya szerint átlag: egy métermázsát tett.

E mag mennyiségénél a bokrosodás átlag: 2—4 szárra redukálódott, melyet a növény, még az őszi rövid idő alatt befejezett; tavasszal, minthogy a bokrosodással már az őszi készen volt a növény, azonnal fejlődésbe indult, úgy, hogy a termés, szemben a ritka vetéssel. 3—4 nappal előbb érett be. A vetés oly sűrűen kelt, hogy már az őszi teljes zárlatot képezett, melynél fogva sem ősszel, sem tavasszal közte a gyomok át nem törhettek: nem is volt szükség a buzavetés gyomlálására a nemesítésre fordított 19 év alatt egyetlenegyszer sem.

A magot, géppel, $4\frac{1}{2}$ (12 cm.) sortávolságra vettem, olyan alátakarást adva mindannyiszor, hogy a talaj nedves rétegébe essék.

Ha még felemlítem, hogy a vetőgép után *tövis boronát jártattam*, a kisebb rögök porlasztása, esetleg künmaradt mag alátakarása és a talaj ronázás végett, és, hogy a dűlő homokosabb tábláin — de csak ott — könnyű, sima fahengerrel a vetés egy *hengerezést* kapott: mind azt kimerítettem, a vetéssel kapcsolatosan, amit a nemesítés teljes megvilágítására közölni szükségesnek tartottam.

Ápolás.

A nemesítés egész ideje alatt az *ápolás*, azaz azok a munkálatok, melyek a vetéstől az aratásig szoktak felmerülni, kevés gondot okoztak. Mint már az előbbi címnél is említett: *gyomlálásra* egy évben sem volt szükség.

Ősszel nem adta elő magát semmi olyan jelenség, mely beavatkozást igényelt volna.

A tél vagy kétszer foglalkoztatott azzal, hogy a hótakarót, melyet a szél a tábla mélyebben fekvő részein vastagon halmozott fel: szétszórni, szétteregetni kellett. Más-különbén pedig azon a helyen — Algyógy — bol a nemesítés történt, az egész idő alatt csak kétszer esett annyi hó, hogy a szánkót is elővenni lehetett. A tavaszi hóolvadás is ehez mérten károsodást egyszersem okozott.

Jóllehet a korai vetés folytán nem egyszer ment a vetés jól előrehaladt fejlődési állapotban a télnek, mindazonáltal éppen a tél legtöbbszöri hótalansága miatt: *kipálás*, valamint a kipáláshoz kapcsolódni szokott „*pogácsásodás*” egy évben sem fordult elő.

Tavasszal a vetés a szükség szerint minden évben *fogasoltatott* vagy *hengereztetett*, és pedig a laza szerkezetű homokos táblák: hengerezést, a kötöttebb természetű agyagos táblák pedig: fogasolást kaptak.

Rovar károsítás és a *rozsdán kívül* más gomba betegség a vetést egy évben sem érte.

Legeltetését a buzavetésnek, akár milyen buján fejlődött, sem ősszel, sem tavasszal, sem télen egyszersem engedtem meg.

Egyébiránt pedig, minthogy a nemesítés a *megdőlés iránti ellentálló képesség* fejlesztésére is kiterjedt, a megdőlés nagyobb mérvet az egész idő alatt csak egy évben — 1906-ban — öltött, melyet az az évi tulok esőzés okozott, károsodással azonban ez sem járt, amennyiben, mint az alább közlendő termés statisztikából is kitetszik: a termés sem minőségileg, sem mennyiségileg nem maradt a többi évek termése mögött.

Az esős zivatarok miatt, melyek a termelési helyen aratás idején uralkodni szoktak: aratás előtt kevéssel meghajolni, bizonyos mértékig megdőlni szokott ugyan az egész termés, de minthogy akkor már a szem teljesen kifejlődött, más károsítással, mint az aratási költség valamelyes emelésével, sohasem járt. De sőt kívánatos is egy kis megdőlése — meghajlása a buzának kevéssel aratás előtt, mert, ha ez nem történik, kedvezőtlen jel a termés minőségére — könnyű, lédús, szorult szeműséget árul el, a szemnek nem volt sulya, hogy a buza szalmáját meghajlitsa.

(Folyt. köv.)

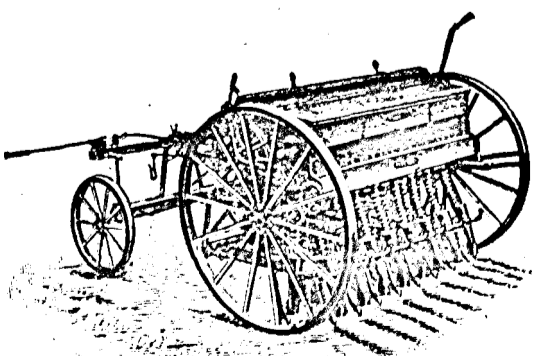
A burgonya trágyázásról.

A leuchstädti kísérleti állomás hosszú éveken végzett burgonya trágyázási kísérleteket, melyek eredményeit Schneidewind tanár röviden a következőkben közölte.*

1. Az istállótrágyázás.

A gazdasági kulturnövényeink között alig van másik, mely olyan hálás lenne az istállótrágyázás iránt, mint a burgonya. Ezt ugyan tudják a gyakorlati gazdák is és a tudományos kísérletek egész rovata is igazolja ezt. A gumós növényeinknél a legnagyobb termés, jobb talajon, még a legnagyobb adag műtrágyával sem lehet elérni, hanem legnagyobb termést csak az istállótrágya és műtrágya együttes alkalmazásával nyerhetünk. A leuchstädti kísérleti állomás 1897-től 1909-ig, 12 éven át végzett burgonya trágyázási kísérleteket s azt találták, hogy legnagyobb termést a burgonyával csak úgy lehet elérni, ha nem csak műtrágyát adnak egyedül, hanem a mellett istálló trágyát is.

* Die Dungung der Kartoffeln: Schneidewind Illustr. landn. Zeitung 1910. No. 16.

Szab. „Rekord II.” sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyártmánya.

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gözcséplőeszközök, benzimotorok, resicai acélek, Kalmár-féle rosták és egyéb talajművelő eszközök.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérigényőksége
V., Budapest, Váci-körút 32. szám.

jó eredményt ad, a könnyebb talajokon a superfosfát és Thomassalakot is lehet használni.

c) *A kálitrágyázás.* Ezen trágyának hatása is a talajviszonyoktól s elsősorban az istállótrágyázástól függ. Azon esetben ha istállótrágyát nem kapott a talaj, a kálisóknak igen jó hatása van, nagymértékben növeli a termést, ellenben ha istállótrágyázva is volt a talaj a kálisóknak alig volt hatása.

A hét éven át végzett kísérleteknek végeredményében a kálisók hatására a laustádti kísérleti átlomás a következőt tapasztalta:

Burgonyatermés 1 hektáron mm.					
		Istállótrágyázás nélkül 200 mm. istállótrágyával		gumó keményítő	
nitrogén	+ fosforsav	+ káli 221'	38 20	259'3	42'47
nitrogén	+ fosforsav	. . . 158'4	28'05	245'1	42'46
a káli által okozott terméstöbblet		+ 62'7	+ 10'15	+ 14'2	+ 0 01

Amint ezen számok mutatják a burgonyának igen erős káli szükséglete van s a káli trágyázást igen meghálálja. Azon helyen, hol a burgonya istállótrágyát nem kapott nem kevesebb mint 62'7 mm. burgonya és 10'15 mm. keményítő volt a kálitrágyázás által okozott terméstöbblet. Ellenben az istállótrágyás burgonyánál a kálitrágyának, azt lehet mondani semmi haszna sem volt, mert a gumó mennyiségét valami kis mértéken növelte ugyan, de a keményítő százalék oly nagy mértékben csökkent, hogy a keményítő mennyiség nem lett nagyobb. Ezek szerint elegendő mennyiségű istállótrágyánál, ha az jó minőségű és elegendő káli tartalmu, kálitrágyára nincs szükség, mert a burgonyának szükséges káli mennyiségét az istállótrágyázás fedezi. De ha az istállótrágya mennyisége kevesebb, vagy az rossz minőségű, úgy a kálitrágyának is van elég jó terménynövelő hatása.

Hogy a kálitrágya minőségének milyen befolyása van a terménynövelésre arra is végeztek számos kísérletet, mely szerint, a burgonyának nagyon megfelelő a 40%-os kálisó úgy a jobb, mint a homoktalajon. Ha kainitot használun azt ősszel vagy az elővetemény alá kell adni, mert a burgonya a tavasszal adott nagyobb mennyiségű só iránt nagyon érzékeny.

Ezen kísérletek alapján Schneidewindt a következő trágyázást ajánlja a burgonya trágyázásnál.

I. Jobb minőségű talajon.

- Burgonya istállótrágyázás nélkül.*
 - Nitrogénfogyasztó növény után. 3 mm. superfosfát 3 » 40%-os kálisó ősszel vagy tavasszal idejében. 1 1/2—2 mm. salétrom (lehet mésznitrogén is) vagy 1—1 1/2 mm. kénsavas ammoniak superfosfát keverékében, vagy a salétrom és a kénsavas ammoniak keverék is lehet (esetleg mésznitrogén is.)
 - Nitrogén gyűjtő növények után, (here, lucerna, borsó, bab stb.) 3 mm. superfosfát 3 mm. 40%-os kálisó (ugy mint előbb). 3/4—1 mm. salétrom.
- Burgonya istállótrágyával (200 mm. pro. ha.).* 2 mm. superfosfát 1/2—1 mm. salétrom vagy pedig 1/2—3/4 mm. kénsavas ammoniak.
- Burgonya zöldtrágyázással.* 3 mm. superfosfát 3 » 40% kálisó (ugy mint fent) 1/2—1 mm. salétrom.

II. Könnyebb talajon.

- Burgonya istállótrágyázás nélkül.*
 - Nitrogénfogyasztó növény után. 3—4 mm. Thomassalak 3 mm. 40%-os kálisó (ősszel. vagy tavasszal megfelelő időben, ha kainitot adunk 8 mm. kell ősszel adni) 2—3 mm salétrom, vagy 1 1/2—3 mm. kénsavas ammoniak keveréke.
 - Nitrogéngyűjtő növények után (here, lucerna, borsó, bab stb.) 3—4 mm. Thomassalak 3 mm. 40%-os kálisó (ősszel. vagy tavasszal megfelelő időben elszórva, vagy ha kainitot ugy 8 mm. kell.) 1—2 mm. salétrom
- Burgonya istállótrágyával (200 mm. po. ha.).* 2 mm. Thomassalak 2 » 40%-os kálisó (ősszel, vagy tavasszal kellő időben) 1—2 mm. salétrom vagy 3/4—1 1/2 mm. kénsavas ammoniak.
- Burgonya zöldtrágyázásban.* 3—4 mm. 40% os kálisó (ősszel vagy tavasszal de kellő időben, vagy ha kainit akkor 8 mm. kell.) 1—2 mm salétrom.

Herke Sándor.

A siller borok érdekében.

Valamikor a magyar kastélyos borok híresek lehettek, amint Hamm Vilmos is megemlékezvén róluk, történelmi nevezetességeknek mondja őket, megjegyezvén egyuttal, hogy e borok ma már nem találhatók.

Színük határozatlan, ambra és sötétsárgás volt, se nem vörös, sem nem fehér s így nem a mostani siller borokhoz, hanem inkább az ugynevezett »fixli« borokhoz hasonlítottak.

Mai nap a siller borok alatt erősebb árnyalatu piros borokat értenek, melyek gyakran a rosszul sikerült vörös borokhoz közelítenek s a gyenge színű vörös borokat, ha lekicsinyeljük, sillernek szoktuk nevezni.

A siller elnevezés valószínűleg Steierországból erült hozzánk, melynek egyik borvidéke, Voitsberg, Ligist, Landsberg környéke Schilcher borok hazája.

Ezek a borok könnyű, kellemes, üdítő savanykás italok, rendszerint fiatalon, még szénsavval telítve kerülnek fogyasztásra, színük néha alig van, néha többé-kevésbé piros s csak ritkábban sötétebb piros. A könnyű és savanyu schilcher borokat Wurstweinnak is nevezik. Helyi fogyasztásuk igen élénk s így kivételre egyáltalán nem kerülnek.

Nálunk a siller borokat általában kevesebbre becsülik, mint a fehér borokat, a kereskedők nem szeretik, sőt ha a borszine ellen kifogásuk van, vörhenyeges, fixli boroknál, azok árát ezen a cimen igen hajlandók aránytalanul leszállítani. Ha termelőink borkezelését figyelemmel kísérjük, újabb időben tapasztalhatjuk, hogy a siller és fixli borok szintelenítése iránt igen nagy az érdeklődés. Nagyon sokan nem tudván borukat ilyen szinnel eladni, megpróbálják a csontszénnel való szintelenítést s így iparkodnak boraikon tudadni, ami többnyire sikerül is.

Csakhogy a szintelenítés költséggel jár, maga a szintelenítő anyag, ha jó és megbízható, kilogrammonként 2—3 korona s belőle a borok színének erősségéhez képest 200—500 gramm is kell hektoliterenkint, s ha hozzávesszük a szintelenítéssel járó átfajtás, derítés költségét s a veszteséget, könnyen rájövünk arra, hogy az értékesítés kedvéért mekkora áldozatot kellett hoznunk. S mindezt azért kellett megtenni, mert a siller boroknak forgalma alig van, kivételre elenyésző csekély, s helyi belöldi fogyasztása is kisebb, mint azt a termelt mennyiség értékesítése kedvéért kívánhatnánk.

Pedig a siller borok általában megérdemelnék, hogy a helyi fogyasztásban nagyobb tért nyerjenek, több oly előnyük van, ami e tekintetben figyelemre méltó.

Kezelésük sokkal könnyebb, mint a hasonló termésű fehér boroké, előbb tisztulnak s a törésre való hajlandóságát ritkábban találjuk meg bennük s így kimérésre, korcsmai fogyasztásra is alkalmasabbak, mint a hasonló termésű fehér borok.

Minőségük és összetételük is jobb, mint a fehér boroké, természetesen mindig hasonló termésű fehér borokat értve, többnyire teste-sebbek és erősebbek is. A meleget és a szállítást is jobban bírják. Ha palackozni akarjuk őket, jóval előbb és sokkal kevesebb kezeléssel tehetjük őket palackképpessé, mint a fehér borokat.

Ha a kék szőlőfájából fehér bor akarunk készíteni, a szőlő gyors feldolgozása, a sajtolás stb. több gondot és pedánságot kíván mintha ugyan abból siller bort kiszítenénk, s még így is sokszor nem sikerül a bor színe.

A termelőnek tehát előnyére és könnyebb-ségére volna, ha már egyáltalán olyan fajtái vannak, amelyből néha siller bort kell készíteniel hogy ilyent készítsen s ne fehéret, csak az értékesítés nehézsége okozhat neki gondot, ezt pedig csak úgy lehet elhárítani, ha a fogyasztó közönséget sikerülne nagyobb körben a siller borok felkarolására megnyerni.

Ez volna a természetesebb megoldása a helyzetnek még a fogyasztó közönségre nézve is s ha a közönség tudná, sokkal szivesebben is fogyasztaná a természetes színű siller borokat, mint a csontszénnel vagy hasonló anyagokkal mesterségesen szintelenített s igen sokszor eredeti jó ízükből is kivetkőztetett, s aztán újra megfestett vagy összehézasított keverékborokat.

B. G.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

— A jó vaj. A jó és friss vajat arról ismerjük meg, hogy sűrű és egyenletes, azonban nem feltűnően sárga, ha keveset ujjaink között szétdörzsölünk, akkor rögtön fel kell olvadnia és tapintásra nem szabad sem magvasnak, sem száraznak, sem pépszerűnek, sem nyúlónak fötűnnie. Ha megnyomjuk, nem szabad sok vizcseppnek vagy vajtejnek kinyomulnia és ha meg van sózva, a só ne legyen sem rajta, sem benne fölismerhető. A jó vaj legbiztosabb jele, hogy a nyelven könnyen szétfolyik, ize enyhe és édes, nincs sós vagy keserű utóíze és száraz lisztes vagy éppen nyálkás maradékot nem hágy maga után. Az eladó vagy a kofa sokszor igyekszik a vaj súlyát értéketlen anyagokkal, mint a sóval, szódával, liszttel, burgonyával és hasonlóval növelni vagy rossz, régi vajnak cukorrépával, sáfránnal vagy spárgabogyóval való megfestése, illetve tojásfehérjével való bedagasztása után a friss vaj külsejét kölcsönözni. Az erősen megszózott vaj mindig egyenetlen színű sávós, a kés és fog alatt recseg és sós ízű. A szódával kevert vaj sávós, száraz darabos, sulyához képest csekély a térfogata és némileg keserű ízű. A liszttel vagy burgonyával kevert vaj száraz, felfos helyeket mutat és nem zsirós tapintású. A tojásfehérjével hamisított vaj olyan szagu, mint az öreg vaj és főzés alkalmával a tojásfehérje pelyhes, összeálló tömeget alkot. Ha taggyut adunk hozzá, akkor a vaj sötét foltokat és sávokat mutat és sajátságos, kellemetlen fagyuszaga van. A vaj mesterséges megfestésére úgy jöhetünk rá, hogy vízben hagyjuk hosszabb ideig állni. A víz fölvelszi a festőanyagokat, míg a tiszta vaj sohasem képes a vizet megfesteni.

Hogy vaját csak tiszta embertől vegyünk, ez ugyan magától értetődő dolog, azonban sajnos, nagyon is figyelmen kívül hagyják. Mint talán semmilyen más táplálékszerrel, a tisztatlanság, zsirnemű anyagokra átvive, az egészségre káros hatását nagyon is érezteti.

Az olyan vaj, amely avassá vált, a következő módon változtatható át jóízű vajjává. Meg-

olvasztjuk, lefölozzük és piritott kenyérhéjat mártunk belé. A kenyérhéj fölveszi magában a kellemetlen ízt, míg a vaj jóízűvé válik.

+ **Sebesült fák védelme.** Nagy viharok alkalmával többször van alkalmunk látni, hogy egyes fiatal termőfákat a szél derékba kettétört, az ilyen fákat rendszeren ki szokták dobni, de mielőtt kidobnók vizsgáljuk meg, hogy kétféle van e egészen törve? Ha nincs egészen kettétörve, akkor ne dobjuk ki, hanem kötözzük be, mint az orvosok a törött lábat.

Vegyünk sárga földet, vagy száraz marhatrágyát, kenjük be azonnal. kerítsünk vászon vagy rossz zsákdarabot és jó szorososan csavarjuk be vele. hogy a levegő ne juthasson hozzá és fűzveszszóval a köteléket jó szorososan kössük össze. Több helyen kössük ki egytálla jó erős karóhoz, hogy a szél ne mozgassa. Jól teszszünk, ha minden évben egyszer vagy kétszer friss köteléket alkalmazunk, míg a fa teljesen meg nem gyógyult. Ezt csakis fiatal fáknál lehet alkalmazni.

Szintén így járunk el azoknál a fáknál is, melyeket a nyulak meghámozta vagy valami megrongálta a kérget. Éles késsel tisztítsuk ki a sebet kereken, azután kenjük be, a vászondarabbal való bekötést itt se mulasztjuk el.

Szóval minden fásébet azonnal messünk ki éles késsel, takarítsuk meg és kenjük be, mert a tapasz, ha bekötve nics, könnyen lehul, kivéve azokat a kisebb sebeket, melyeket vizzsal kenünk be.

Gáspár Lajos.

+ **Házilag készített patakenőcs.** Olcsó patakenőcsöt a következőképpen készíthetünk: 175 gramm tiszta disznósír, 30 gr. sárgaviaszt, 30 gr. mézet és 30 gr. fakátrányt melegre össze kell olvasztani. Patarepedéseknél a következő kenőcs tesz jó szolgálatokat: 2,5 gr. sárgaviasz, 2,5 gr. terpentín gyanta, 290 gr. disznósír, 25 gr. halzsír, 50 gr. faggyu és 75 gr. babérolaj összeolvasztandó. Ezzel a zsírral minden másodnap kenve be a patarészeket, a pata növést előmozdítjuk s a patarepedések gyorsan gyógyulnak.

+ **A kénmáj használata hernyók ellen.** Száz liter vízhez 1/2 kg. kénmáj, 10 deka rézgáli rendszerint elég, de kétszer annyi is veszély nélkül alkalmazható. A folyadék permetező, géppel permetezendő a fákra s e célra legjobb a kerekén álló gyümölcsfa-permetezőt használni.

+ **Csavarok berozsdásodása.** Csavarok még olajozás esetén is hamar berozsdásodnak, ha nagy melegnek és nedves levegőnek vannak kitéve. Ennek nagyon könnyű szerrel elejét vehetjük, ha t. i. minden csavart használat előtt egy grafit és faggyuból készült hig pópbe bemártunk. Ezáltal a surlódás jelentékenyen csökken és az anyacsavar is könnyebben megszorítható. Ilyenképen preparált csavart még évek múlva is könnyen eltávolíthatunk anélkül, hogy beletörnék.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A borértékesítés szervezése. A Köztelek vasárnapi száma közli a hírt, hogy *Serényi Béla* gróf földmivelsügyi miniszter a borértékesítést, de kivált a bor kivitelének szervezését akarja megoldani. A szőlősgazdák nagyjában kiheverték a filloxera okozta óriási kárt s oly energiával küzdöttek, nem kimélve költséget és fáradságot, hogy a kárt teljesen helyre-pótolják. Míg a szőlősgazdák itthon küzdöttek, addig a külföldön óriási visszaélés történt a magyar borral, a sokféle hamisítás szinte alá-ásta a magyar bor hitelét. *Serényi* földmivelsügyi miniszter legelőször is a nehezebben értékesíthető hegyi boroknak a vámkülföldön való értékesítését óhajtja szervezni. Ebből a célból négy millió koronával egy részvénytársaságot kíván létesíteni, a mely az ország különböző vidékein tíz borközraktárt szervezne, a melyek a termelők hegyi borait részben bizományi el-árusításra előleg nyújtásával befogadták részben a termelőktől megvett hegyi borokat ér-

tékesítenék és a mennyiben hely volna, kereskedőknek is lehetővé tennék a hegyi borok beraktározását. A borok állami közegek felügyelete és ellenőrzése mellett kezeltenének és egy a külföldi országokban biztosítandó védőjeggyel hozatnának forgalomba. A vállalat köteles volna a vámkülföldön a fontosabb fogyasztási piacokon borkóstolókat és elárusító helyeket szervezni és köteles volna évenként egész hat millió koronáig emelkedő értékű hegyi bort a vámkülföldön értékesíteni. Mindezen tevékenységért a vállalat, mely szoros és állandó kormányfelügyelet alatt működne jelentékenyebb összegű állami segítségbe részesülne. — **A Köztelek** örömmel üdvözli a miniszter tervét, helyesli, hogy először a nehezebben értékesíthető hegyi borok értékesítését akarja szervezni, de természetesen azzal a feltétellel, ha ezt majd a síkvidéki bor értékesítésének szervezése fogja követni. S így a tevbe vett négy millió koronát nem tartja elégségesnek. Mi a magunk részéről szintén örömmel üdvözöljük a tervet s csak az a kívánságunk, hogy mielőtt bármi döntés következne el ebben a kérdésben, hallgattassanak meg alkposan a *szőlősgazdák*.

A földmivelsügyi igazgatás. A múlt év folyamán egy munka látott napvilágot, mely a földmivelsügyi igazgatás körére vonatkozó törvények rendelkezéseinek áttekintését tartalmazza. Ez a munka most francia nyelven is megjelent és az 1836—1908 ig alkotott mezőgazdasági törvényeket bő kivonatban ismerteti. A munka függeléké, mely Magyarország mezőgazdasági intézményeinek ismertetését tartalmazza. különnyomat alakjában is megjelent. Miután 1908. óta mezőgazdaság körébe vágó törvények nem hozattak, a munka teljes gyűteményt alkot és mindinkább érdeklődő külföld tájékoztatására igen alkalmas eszköznek kínálkozik. *Serényi* Béla gróf, földmivelsügyi miniszter a munkát megküldötte a magyar, osztrák és közös miniszteriumokon kívül valamennyi külföldön székelő diplomáciai képviselőinknek, főkonzulátussainknak, szaktudósainknak, a kereskedelmi múzeumí levelezőknek, valamint a külföldi államok nálunk akkreditált diplomáciai képviselőinek, főkonzulátusainak és konzulátusainak azzal, hogy amennyiben nagyobb számú példányra volna szükségük, készséggel bocsát rendelkezésre megfelelő számú példányt, hogy az intézményeink iránt netalán érdeklődő külföldiek illetékes képviselőik útján is tájékozást nyerhessenek.

Aratási inspekcio a földmivelsügyi miniszteriumban. A földmivelsügyi miniszter elrendelte, hogy a vezetése alatt álló miniszterium munkásügyi osztályában e hó 20 ikától kezdve az aratás egész tartalma alatt állandó éjjeli és nappali szolgálat tartassék. Az osztály távirati és telefonkérdésekre is azonnal megadja a szükséges tájékozást. Interurbán telefonszám: 83.

Madárvédelem. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter utasította a posta-és táviróhivatalokat, hogy ezentul nemcsak a külföldre, hanem a magyar szent korona egész területére címzett eleven hasznos szárnyas-vad tojását tartalmazó küldeményt csak akkor fonadjanak el szállításra, ha a földad ezt a törvényhatóság első tisztviselője (alispán, polgármester) által kiállított szállító igazolvány kíséretében adja postára. Igazolvány nélkül földadásra hozott ilyen küldeményeket vissza kell utasítani és erről az elsőfoku rendőri hatóságot a földadó nevének és a küldemény adatainak jelzésével értesíteni kell.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK

Kiállítási hír.

Kolozsmegeyi falusi társadalmi egyesülések gyűlése. Az E. G. E. szeptemberi kiállítása idején Kolozsmegeye több közégéből érkeznek a gazdakörök vezérlete alatt a kiállítást tanulmányo ó kiscgazdák. Ez alkalommal később kitűzendő napon, az E.

G. E. kolozsmegeyi szakosztálya a kolozsmegeyi falusi gazdakörök, állattenyésztési szövetségek, fogyasztási és hitelszövetkezetek részére egy *agrár-gyűlést* rendez, melyen kipróbált szakerek fognak előadást tartani.

*

— **A gazdasági egyesületi titkárok nyugdíjügye.** A vidéki gazdasági egyesületi titkárok nagyobb küldöttsége tisztelgett ma délelőtt *Serényi Béla* gróf földmivelsügyi miniszter előtt, hogy tőle nyugdíjintézetük támogatását kérvék. *Károlyi Mihály* gróf a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének elnöke vezette a küldöttséget s tolmácsolta a titkárok ama kérelmét, hogy nyugdíjalapjuk állami dotációban részesüljön. A miniszter válaszában a legmesszebb menő támogatását és jóakarát helyezte kilátásba. Konkrét számot a segítségre nézve nem mondott. Kijelentette azonban, hogy a gazdasági egyesületek működésére nagy súlyt helyez. Szándéka a gazdasági egyesületek egész költségvetésének és állami segítségének hosszabb időre való rendezése. Ennek keretében a gazdasági egyesületek működését és a titkárok helyzetét biztosítani fogja. A küldöttség zajos éljenzéssel vette tudomásul a miniszter válaszáat.

— **Közös üsző legelők.** E. G. E. kolozsvármegyei gazdasági szakosztálya a kiscgazdák állattenyésztése érdekében *Dózsa* Endre kolozsvármegyei alispán támogatásával akciót kezdett a megye több járásában, hogy megfelelő községi legelőhiányában a járasok 1—2 partján közös üsző legelőket állítsanak fel a gazdakörök bevonásával s az erdőlyrészi min. kirendeltség támogatásával. Köztudomásu, hogy Kolozsmegeye szavasmarhatenyésztése is fogyóban van, mert a kiscgazda csak ritkán tartja meg növendék állatait, — nem lévén kellő helye a felnevelésre. Ha azonban gondoskodás történik ilyen közös üsző legelők bérletéről, ugy a kiscgazda ezen hiányán könnyen segíthetnek. A beérkező jelentéseket az első őszi ülésen fogja a szakosztály megtárgyalni.

— **A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségé”-nek végrehajtóbizottsága** f. hó 20-án tartotta a nyári szünet előtti utolsó ülését *Károlyi Mihály* gróf elnöklésével a Köztelek nagytermében. A múlt ülés jegyzőkönyvének bemutatása, s a jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése után tudomásul vette a bizottság *Kady* József és *Bartóky József* államtitkárok üdvözléséről szóló bejelentését. Jóváhagyták a múlt évi zárószámadásokat, majd elfogadták az 1911. évi költségvetés tervezetét is. A gazdasági egyesületi székházak adómentessége tárgyában és a vidéki gazdasági egyesületi titkárok nyugdíjalapjának állami dotációja érdekében feliratot intéznek a pénzügy-, illetve a földmivelsügyi miniszterhez. *Rubinek Gyula* igazdató előadja, hogy az állandó tenyészállatvásár telep létesítés érdekében már tárgyalásokat folytatnak a fővárossal. A végrehajtóbizottság felhatalmazása alapján az elnök személyesen fogja felkérni a földmivelsügyi minisztert, hogy az előkészítő tárgyalásokba az egyesületet is vonják bele. *Buday Barna* titkár ismerteti a »Magyarországi Szövetkezetek Szövetségé»-nek átiratát a szövetkezetellenes mozgalom el-lensúlyozása tárgyában. A szövetség köriratban hívja fel a gazdasági egyesületek figyelmét a dologra. Elfogadták *Bezeredy Pál* javaslatát a szederfatenyésztés felkarolásáról. majd *Matto Árpád* dr. és *Löherer Andor* felszólalása után, elhatározták, hogy feliratot intéznek a földmivelsügyi miniszterhez a gazdasági munkás- és cselédségélypénztár reformja tárgyában. A földmivelsügyi miniszter a növendék állatok kivitelének korlátozása tárgyában véleményt kér az egyesülettől. A véleményt az állattenyésztési szakosztály határozata alapján fogják megadni. *Szilassy Zoltán* titkár a szárazság ellen való védekezés módjait tanulmányozó bizottság előzetes jelentését terjeszti elő, miután több miniszteri leiratot társalgosületi átiratot vettek tudomásul.

— **Községi bikaistállók szervezése.** A falusi szarvasmarhatenyésztés fejlődésének egyik tényezője, ha a tenyészállatok községi tartásban kezeltetnek, közös községi bikaistállón. A földmívelésügyi miniszter engedélyével, az erdélyrészi min. kirendeltség *Nagyalmás* és *Dedrád* községekben támogatja ez évben ilyen községi bikaistállók építését.

— **Községi közöslégek szerzése Kolozsmegyében.** Ugy a járási főszolgabírók, mint az erdélyrészi min. kirendeltség közös buzgólkodásának eredményeként Fejérd, Mócs, Keszű, Pusztakamarás, Kőbölkut, Kissármás, Tancs, Meződomb s Uzdiszentpéter községek a szomszédos nagyobb birtokokból 250—500 kholdnyi közös községi legelők szerzésében fáradoznak az 1908. XLII. t.-c. alapján, a becslek s tárgyalások már oly előrehaladt állapotban vannak hogy az összes ügyiratokat legközelebb felterjeszti a min. kirendeltség a földmívelésügyi miniszter elé.

— **A Magyarországi Gazdasági Tudósítók Országos Egyesülete** vasárnap délelőtt a váciutcai újárósháza tanácstermében Szombathelyi Antal elnöklésével közgyűlést tartott. Az elnöki megnyitó-beszéd után Baranyay Sándor titkár terjesztette elő a választmány évi jelentését. Az egyesületnek mintegy 200 rendes tagja van, a kik mindannyian a földmívelésügyi minisztérium által kinevezett gazdasági szaktudósítók. Az egyesület a múlt évben a politikai válság folytán nem fejthetett ki kellő munkásságot és így az egyesület programjából csak igen kevés valósult meg. Serényi Béla gróf miniszter, a kit május 25-én küldöttség útján üdvözölt az egyesület, ugyszintén Héderváry Károly gróf miniszterelnök megígérte az egyesület anyagi és erkölcsi támogatását. A titkár jelentését a közgyűlés tudomásul vette. Azután a múlt évi számadásokat és az idej költségvetést terjesztették a közgyűlés elé. A költségeloirányzat a gazdasági tudósítók tanulmányutjára 10.000 koronát és az egyesület hivatalos lapjának költségeire 12.000 koronát vett föl.

— **Terméskialítás Romániában.** Bukarestből írják: Évtizedek óta nem ígérkezett oly kitűnőnek a termés gabonaművekből és kukoricából, mint az idén. I tavalyi rossz esztendő után nagy reményekkel nézett az idej aratás elé a birtokos és kereskedői osztály egyaránt. Körülbelül egy hét óta azonban hirtelen megváltozott az időjárás, az ország minden részében napok óta folyton szakad az eső, felhőszakadás felhőszakadást követ, melynek következtében sok helyen tönkrement a gabona, azonkívül óriás terület áll víz alatt, mint például az argesi kerületben. A gabonakereskedők és exportőrök körében erős pesszimizmus uralkodik az idej termésre vonatkozólag.

— **Az állatkisérők díjmentes utazása.** Folyó év tavaszán a földmívelésügyi miniszter támogatásával rendezett tenyészállatvásár alkalmával több vasuti állomás nem vette figyelembe az állatkisérők díjmentes utazásához való jogát azzal az indokolással, hogy az egy régiebb rendeleten alapszik, mely már az 1910. január 1-vel életbelépett új vasuti állatdijszabás folytán hatályát veszítette. Ismét más állomások pedig csak a szarvasmarha szállítmányok kísérlőinek engedték meg az ingyen utazást, míg a sertés és juhszállítmányok kísérlőivel a harmadosztályú menetjegyárát megfizették. Egy esetben végre a feladó állomás egy szarvasmarhaszállítmánynál, melyhez a tulajdonos két kísérlőt adott, csak az egyiket engedte ingyen utazni, míg a másikért a menetdíjat bekövetelte. Ennek folytán azon kéréssel fordult az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a földmívelésügyi miniszterhez, hogy eszközölje ki a kereskedelmi miniszternél oly rendelet kibocsátását, mely szerint a vasuton szállított *tenyészállatok* kísérlői az állatok rendeltetési állomására és onnan vissza díjmentesen utazhassanak és hogy ezen kedvezmény; a földmívelésügyi minisztertől beszerezhető igazolványok alapján, ne csak a szarvasmarhákra, de a juhokra és sertésekre is kiterjedjen.

— **A babkivitel nehézségei.** A Magyar Kereskedelmi Csarnok terménykiviteli szakosztálya ülést tartott, a melyen szóba kerültek azok a nehézségek, a melylyel a magyar babnak a külföldi piacokon különösen a román babbal szemben meg kell küzdenie, mely utóbbinak kezelése a marseillesi és antwerpeni kikötőkben sokkal kisebb költséggel jár, mint a mekkorra a magyar babot Fiumében terheli. Ezen nehézségek megszüntetése végett a Csarnok felterjesztést fog intézni a kereskedelemügyi miniszterhez, a melyben a fumei helyi költségek revízióját és külön raktárak átengedését fogja kérelmezni.

— **Figyelmeztetés a peronoszpóra elleni sürgős védekezésre.** A m. kir. Ampelológia Intézet közli, hogy a május 22-én kiadott jelzése valóra vált s a peronoszpóra Baranya, Somogy, Tolna, Zala megyében terjedt; fellépett még a múlt héten Bács, Temes megyében (4 helyütt). Csongrádban (2 helyütt, Jásznagykunszolnokban, Fejérben, Hevesben. Komáromban s Zemplén megyében. A május 21-én beállott időváltozás folytán a hőmérséklet rohamosan a normális alá süllyedt, különösen a Nagy Magyar-Alföld középső részén. Országszerte kisebb csapadék kísérte ezt a Nagy Alföldön több, Erdélyben tetemes eső hullott az éjjeli hőszűnyedés általán a harmats ködképződést elősegítette. Az időjárás alakulásából várható, hogy a hőszűnyedések és páztás esők, helyi zivatarok, köd a jövőben ismétlődni fognak: a peronoszpóra rohamos terjedés tehát valószínű. A virág-fürtökön szintén jelezhetjük a peronoszpóra fellépését Tolcsva, Tiszaföldvár, Bács feketehegy szőlőiből. A fürtök rézkénporral való porozása tehát a termés megóvása érdekében a legsürgősebben végrehajtandó.

— **Baromfitenyésztés népszerűsítése.** Amerikai példa nyomán most először tettek Angliában kísérletet a baromfitenyésztés népszerűsítése érdekében egy, egész Wales tartományban körutazásra indított különvonattal, a mely teljesen fel volt szerelve a baromfitenyésztés szemléltetve oktató módon való bemutatásra alkalmas eszközökkel. A különvonat napról-napra más nagyobb állomáson állapodott meg s az eleve értesített környékbeli (20—30 kilométer körzeten belüli) kiscgazdák, asszonyok, gyermekek ezre szottak ily alkalmakra összegyűlekezni a különvonat megtekintésére és a vonattal utazó vándortanítók előadásainak meghallgatására. Az oktató körut vezetője Mr. Brown, a ki kiváló szónok és egyszersmind elsőrangú szaktekintély a baromfitenyésztés terén. Előadásait egyik vasuti kocsi előtt, egy tojásosládán állva szokta megtartatni. A vonaton látható berendezések szemléltető módon egészítik ki Brown mester és kísérlőinek előadásait a melyekről a hallgatók azzal a meggyőződéssel és tanulsággal szottak hazatérni, hogy a látottak hallottak gyakorlati alkalmazása révén csekély fáradsággal gyarapíthatják jövedelmüket. A praktikus angol kiscgazda nem is késik tapasztalatainak hasznosításával és alighogy a vándorvonat tovább robogott az állomásról, hozzáfog az előadásokról magával vit népszerű eszmék megvalósításához.

— **Érdekes döntvény.** Fölmerült eset alkalmából elvi határozatban mondotta ki a közzizagatási bíróság, hogy ha a község állattenyésztési célra ingatlan vesz, például bikaudvart épített, a vételből felmerülő költséget nem a mezőgazdaságról és a mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t.-c. szerint, hanem mint a község minden tagját egyenlően érdeklő kiadást az 1886. évi XXII. t.-c. 130. szakasza második bekezdése szerint kell fedeznie. Ez a döntés a gazdák javára szól mert az apaállatok eltartását köztehernek minősíti.

— **Külföldi buza Magyarországon.** A statisztikai hivatal kimutatása szerint május 16-tól 31-ikéig behoztak összesen 44.879 mm. buzát, a mely mennyiségből esett Ausztriára 4423 mm., Boszniára 3325 mm., Oroszországra 13.392 mm. és Romániára 23.739 mm.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ:
TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Thierry A. BALZSAMA, Törvényesen védve

gyógyszerész

Csakis az apáca védőjegy, ill az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögés vérvörpés, rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorgörccs és más gyomorbetegségek, minden belső gyuladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Külsőleg, szájbetegségek, fogfájás, égett sebek, kiütés, nyilalás és különösen influenza ellen stb. használni. 2 kicsiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családi üveg **5 korona.**

THIERRY A. gyógyszerész egyedül valódi

CENTIFOLIA-KENŐCSE

meglepő, csalhatatlan és utólrhetetlen gyógyítóhatású még a régi, sőt rakes sebeknél, sérüléseknél, daganatoknál, gyuladásoknál, kiütéseknél; eltávolít minden idegen anyagot, genyedet, sokszor fölőselegessé teszi a fájdalmas operációt. 2 tégely 3-6 korona.

Cim: Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

2399

Gróf Wass Béla öméltósága
Mezőzáhi gazdaságában

ELADÓ

30 darab 5—12 éves

erdélyi jellegű magyarfajta tenyésztehén, ugyanott kap ható nemesített

erdélyi fehér szarvnélküli

(suta) rackakos, értekezhetni:

Gönczi Mihály intézőnél,

Mezőzáh Tordaaranyosmegye,

posta, vasut, táv- és telefon állomás helyt.

2467

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,981.700.— K.
Tartalékok	1,933.963.54
Összesen:	3,915.663.54
901 évi fölösleg	90.849.— K.
902. " "	59.782.26

1903.	"	109.331.73	"
1904.	"	72.438.23	"
1905.	"	61.730.60	"
1906.	"	39.243.65	"
1907.	"	41.877.32	"
1908.	"	81.088.76	"
1909.	"	106.589.64	"

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégká ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-ot díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az igazgatóság.

Az Erdélyrészi Gazdaközönség szives figyelmébe!

Miután a folyó év szeptember hó 1., 2., 3 és 4. napjain — a XVI. erdélyrészi tenyészállatkiállítással kapcsolatban — fog megtartatni Kolozsvártt immár **VIII. erdélyrészi gép-, szerszám-, termék és terménykiállításunk** is, hol a gazdaközönségnek minden ily tárgy szükséglete beszerzésére a lehető legjobb alkalom kínálkozik, mert mindent közvetlen szemlélet útján, kiállítási darabokban és tetemes engedmények mellett vásárolhat, felkérjük a gazdaközönséget, hogy ezirányu bevásárlási szándékait, a saját érdekében, akkorra fenntartani sziveskedjék.

2463

A rendezőség.

293—1910. sz.

előlj.

Bérlethirdetés.

A kolozsvári ref. kollegium mezőzáhi (Torda-Aranyos vm.) földbirtoka nyilvános árverés útján haszonbérbe kiadandó. A birtok területe körülbelül 500 kat. hold; melynek mintegy 2/3-ad része első minőségű mezősegi szántóföld, a többi legelő és kert; a községben van szükséges gazdasági épületekkel felszerelt udvarház. Vasuti állomás (a Marosludas-Besztércei vonalon) és posta, távirtda, telefon ugyanott. A bérlet tart 1911. október 1-től 1915. október 1-ig.

Bérbevenni szándékozók tartóznak a kollegium pénztárába az ajánlott összeg 20%-át bánatpénzzül letenni. A bérletre vonatkozó zárt ajánlatok a kolozsvári ref. kollegium előljáróságához (Kolozsvár, Farkas-u. 16.) 1910. augusztus 1-ig nyújthatók be. Érdeklődőknek mindennemű részlet kérdésben további felvilágosítást írásban vagy élő szóval dr. Incze Béni (Farkas-u. 16.), a kollegium gazdasági felügyelője nyújt

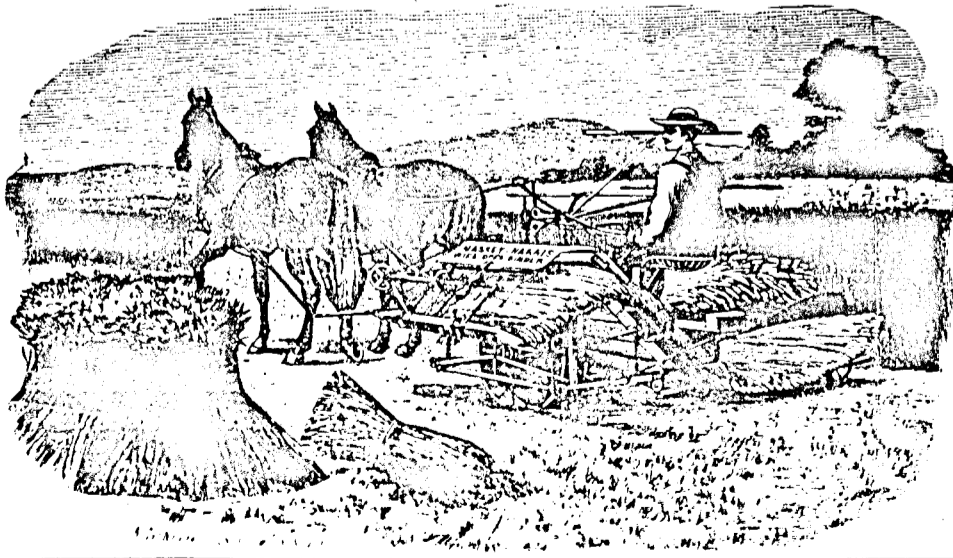
A kolozsvári ref. kollegium előljáróságának 1910. június 3-án tartott üléséből.

Br. Bánffy Ernő s. k.
elnök, főgondnok.

Szabó Imre s. k.
jegyző.

2462

Massey-Harris & Co. fűkaszaló és aratógépgyár.

== Toronto Észak Amerika. ==

A világ legmegbízhatóbb gyártmányai.

Árjegyzéket és árajánlatot kívánatra szivesen küld a

Massey-Harris Co. részvénytársaság

**BUDAPEST,
V. Alkotmány-u. 23.**

2379

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi **gyógyáru különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök**

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK

LITKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyszer-, pi- Kolozsvar, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.
pere és illatszer üzlete

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!
Házilag készitendő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok. 2422

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rózsa
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő
			Maraschjino	Pfefferüma	Szilviorium
					Törköly
					Vanília

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

Falazótégla és tetőcserép

homok és cementből könnyen állítható elő bármely munkás által
Dr. GASPARY gépein

Cement lapok, Cement ürtömbök, Cement alagsövek, Cement salak-téglák.

Formák: Vízvezeték-csövek, Ablak-keretezések, Kerítés-oszlopok, Határkövek stb.

Különlegességi gépgyár.

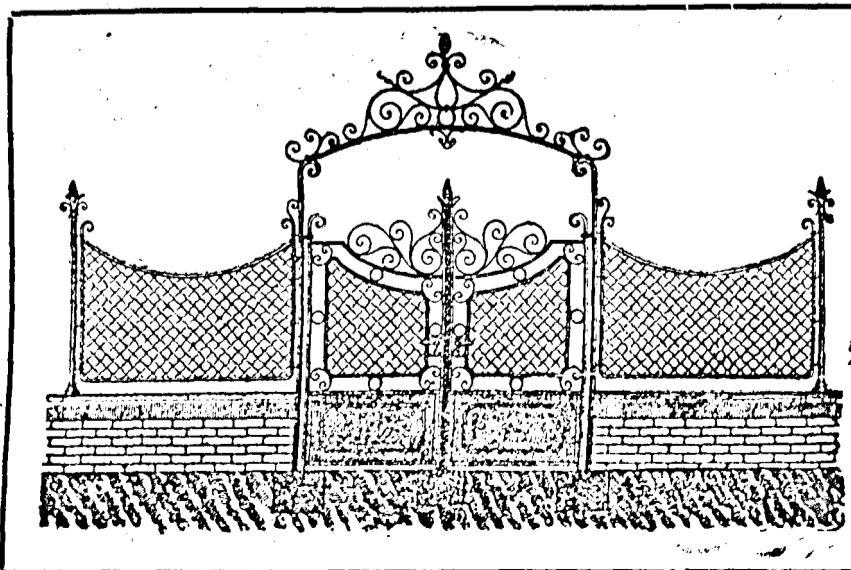
Dr. Gasparly & Co. Markranstädt, Leipzig mellett,
80. sz. Árjegyzék díjmentesen.

Városhoz közeli
vagy jó vasuti össze-
kötetési nagyobb
600-2000 holdas
hírtokot
bérbe, vagy meg-
vételre sürgősen
keresek.
Címem a kiadóban
(r. y.) alatt.

32. éves, józan életű, becsületes, ok-
leveles keresztény **ispán**, nős, egy
gyermek van, 14 év óta nagyobb
erdélyi uradalomban szolgál, mostani
állásában 12 év óta, mint másod tiszt
működik, hol a gazdaszat minden ágát
alkalma volt elsajátítani, ugy a cukor-
répa termelést is, külön szőlőszet borá-
szat és gyümölcsészeti tanfolyamot is
végezte, állását családi ügyből változ-
tatná, miért is néhány száz vagy 1000
holdas gazdaságban szerényebb igényei
mellett kitűnő bizonyítványaival
önálló tiszt állást keres, megkeresése-
ket „Allandó” címen: Erdélyi Gazda
kiadóhivatalába kérek honnan tovább-
bitva lesz. 2465

OBERDING ANTAL
vizvezeték és csatornázási vállalata
Kolozsvar, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)
Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, csoletteket, mosdó-asztalo-
kat, új házi vezetékek berendezéseket. — Továbbá
készít vidéken vízvezeték szivattyú állomással
vagy forrás foglással. — Elvállal jutányos árban
évi jövedelmek tartásait és minden e szakmába
vágó javításokat pontosan és a legjutányosabban. 2436

LÉBER GYULA

Első erdélyi sodrony szövet-fonat, kertkerítés és ruganyos acél
sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvar, Egyetem-utca 7. szám.

Telefon szám 439. Telefon szám 439.

Készít minden e szakba vágó sodrony munkákat izléses kivitel-
ben és gyári áron. 2434

Raktáron mindenformájú kerítés, Hungária és 6 sarkos horgo-
nyozott fonatok is méterenként 30 fillértől fölfelé.

Nagy képes árjegyzék és minta fonatok kívánatra ingyen küldetnek

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
 Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.
 Női len és **chiffon ingek**, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
 Férj és **leányka** fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon szám 567.

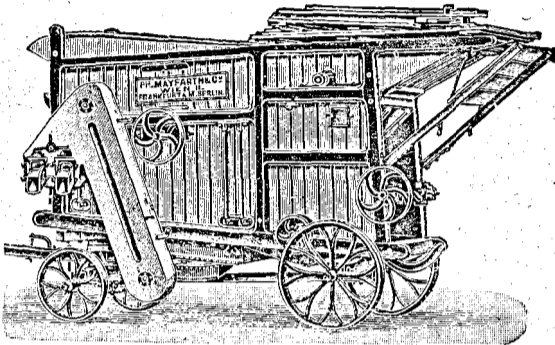
Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszak-szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

Szivattyuk és Mérlegek

2080

különleges gyár
Garvenswerke,
 Wien, II., Handelsquai No 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

A legújabb gépberendezésekkel ujjaalakított nagy gyáraink folytán különösen munkaképesek vagyunk és elismert legkiválóbb minőségben szállítunk:

Cséplőgépeket } kézi-, jár-
 Takarmányelőkészítőgépeket } gány- és
 Gabonatisztítógépeket } motor haj-
 tásra.

Bor-, Gyümölcs- és Gyümölcslé-sajtolók

Aratógépeket

Szénaforgatókat, Széna- és Aratógeregélyeket, Járgányműveket, Gyümölcs- és Szőlőzúzókat, Szőlőmorzsolókat,

valamint mindennemű mezőgazdasági gépeket.

2456 II

MAYFARH PTH. & Co.

mezőgazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor.

Alapítva 1872-ben.

Wien II/1. Taborsrasse 71.

1000 munkás.

Kitüntette több mint 670 arany-, ezüst érmekkel stb.

Részletes képes árjegyzékeket ingyen.

Képviselők és viszontárúsítók kerestetnek.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir. tér 32.

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol.

Előleget ad értékpapirokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre

Díjmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes pánccsokrényeket. (Safe Deposits.)

2017

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Alló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyuk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzó.

2010

Eladó:

10 drb. borjas és 5 drb. hasas fiatal simentháli tehén, 450 korona átlagárban.

Keresek:

200 drb. 1—2 éves fehér racka-jerkét és 200 drb. elválasztott fehér racka-nyöstény bárányt megvételre.

Értekezhetni az alanti címre:

Klein Jakob földbirtokosnál,

Szinye, u. p. Alparét, pr. Dés.

A kolozsvári Vöröskereszt-Egylet kórháza.

Erzsébet-Mária kórház és Szanatorium Kolozsvártt, Magyar-utca 35. szám. Igazgatóság ugyanott.

Ez a Szanatorium európai nivón áll. Az ellátás kitünő. A beteg, mintha családi körben lenne a kiváló humanista dr Brant József miniszteri tanácsos, ny. egyetem tanár körültekintő vezetése mellett.

Az intézetbe felvétetik minden rangú és felekezeti gyógyítható beteg, kivéve heveny, fertőző és elmekórós bántalommal szenvedőket.

A napi ápolási díjak mérsékeltek, nem drágábbak a klinikák vagy kórházak külön áránál. Az ápolási díjban foglaltatnak: elsőrendű, naponta ötszöri étkezés, ápolás, egyszerűbb gyógy és kötszerek, fehér és ágyneműek, fűtés, világítás,

valamint az intézeti orvos látogatása naponta egyszer vagy kétszer. Minden beteg tetszése szerint választhat kezelő orvost, kinek kölcsönöse megállapított tiszteletdíját külön fizeti, valamint az intézeti orvosnak a rendszeren kívül kívánt látogatásait.

Ha műtét kívánatos, akkor annak díja előre fizetendő. Korlátolt anyagi viszonyok közt levő betegek, a műtét díj fizetése alól fel is menthetők, de ilyen esetben műtétet csak az intézet orvosszemélyzete végez.

Azon első és másodosztályos betegek, kik az intézetben 1/2 hónapnál hosszabban tartozkodnak, ápolási díj mérséklésre tarthatnak igényt, ugyszintén kisebb javadalmazású tisztviselők, valamint katonatisztek özvegyei és árvái.

Az intézetnek van testgyógyászati és nyáron át vizgyógyászati osztálya is. Testgyógyászati díjak: egy óra 2 korona, egy hóra 50 korona.

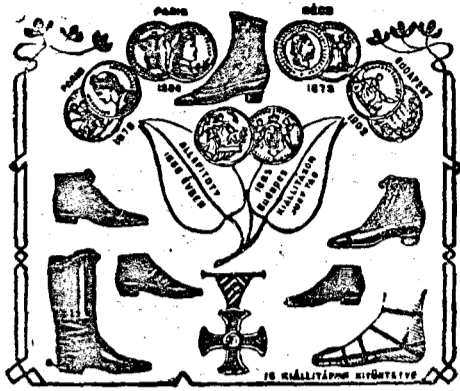
Vizgyógyászati díj hetenkint 15 korona.

2464

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült
FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, rápvágók, tukorizatorzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legutányosabban a
Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest: Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szat. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladójának szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás.
Ponyvakölcsönző intézet.
Tessék ajánlatot kérni!
2260

Kwizda-féle
RESTITUTIONS-FLUID
mosóvíz lovak számára.

Szövédjegy, címke és csomagolás védve.
Egész üveg ára K 2.80.
Több mint 40 év óta használatban az udvari és versenyló-istállóban, elő- és utóerősítésre nagyobb strapák után, inak merevségénél stb. idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

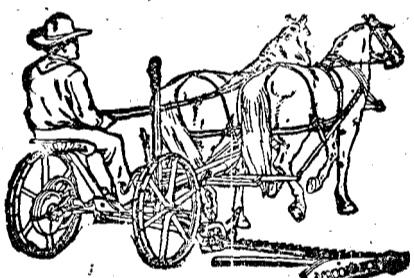
Kwizda-féle	Hashajtó piulák, lovak számára (Physie) 1 bádogszelence K 4.-
Blister, szürke, erős bedörzsölés, 1 tégely K 2.-	Kólika-piulák, lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelence K 3.20, 1 karton K 1.20.
Póktinctura, lovak számára, 1 üveg K 3.-	Giliszta-piulák, lovak számára, 1 bádogszelence K 3.20, 1 karton K 1.20.
Patakenőcs, merev és törődött paták megvédésére, 1 szelence à 40.0 gr. K 2.50.	Kresolin-kenőcs, patakonzerváló szer, 1 szelence $\frac{1}{2}$ kilo K 2.20.
Pataragasz, mesterséges pataszarv, 1 rudacs K 1.60	Mosószappan háziállatoknak. Egy darab —8).
Var-keuőcs lovak- és szarvasmarhák- nak K 2.-	Nyereg szappan a nyereg és szerszám tisztítására 1 doboz 2.-
Szétoszlato-kenőcs, Mirigy- és tügy-kenőcs. Egy tégely 2.-	

Főraktár: **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-u. 12, és Andrássy-út 26.

KWIZDA-féle
korneuburgi marhapor

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejes fokozására.
1 doboz ára 1 korona 40 fillér.
 $\frac{1}{2}$ doboz 70 fillér.

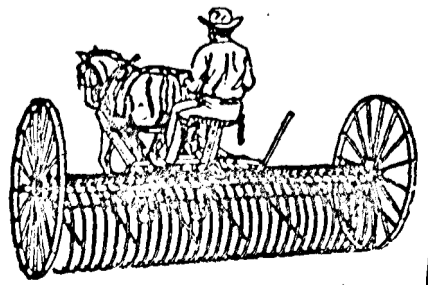
McCormick fűkaszalógép $3\frac{1}{2}$, 4 és 5 ang. láb metszőszélességben.

Dült gabonában

megint csak a McCormick kévekötő-aratógép fogja bizonyítani óriási fölényét minden más gyártmánnyal szemben, mert

szerkezete a legerősebb

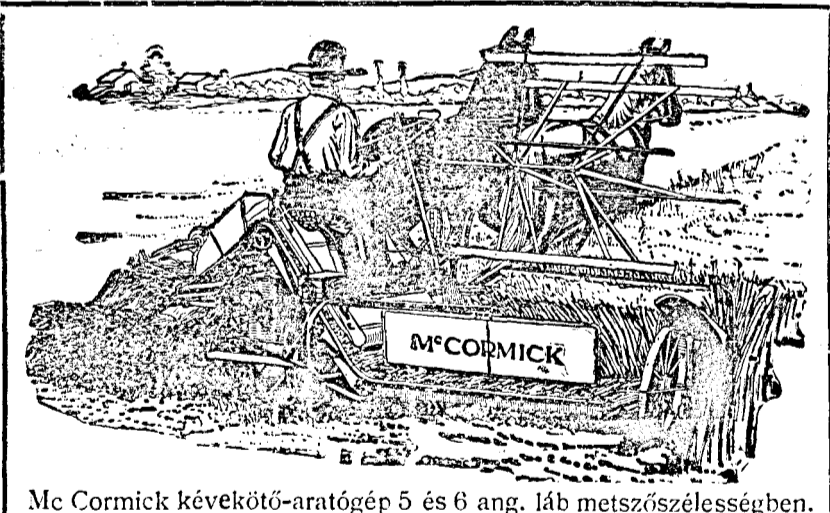
a mellett **önerősítésközpontja a legkisebb,** és szab. kalászemelő-készülékével a legnehezebb fekvő gabonát is jobban aratja, mint a legjobb kéziarató.

McCormick acél-szénagyűjtő.

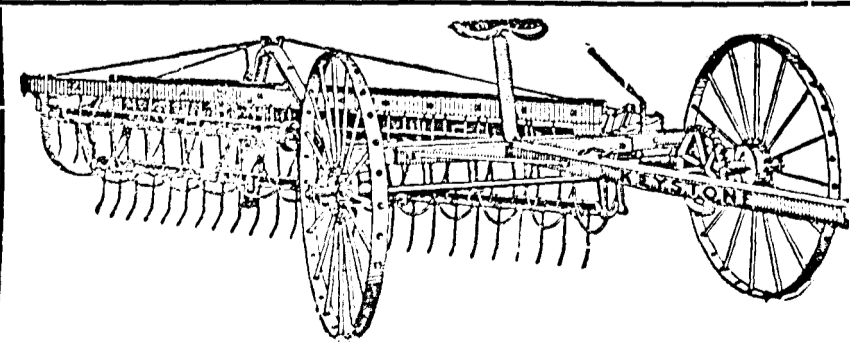
McCormick Harvesting Machine Company

Igazgatóság és főraktár:
Budapest, Alkotmány-u. 12. sz.

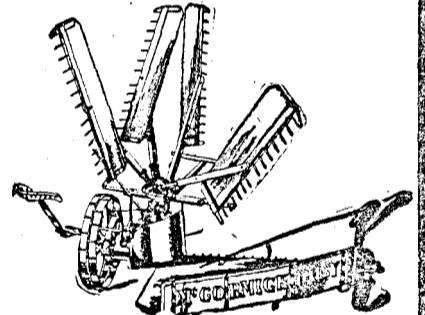
McCormick kévekötő-aratógép 5 és 6 ang. láb metszőszélességben.

2098

„Sidelivery” egyesített szénagyűjtő és forgatógép.

Világhírű speciális gépeinkről kimerítő képes leírásokat kívánságra szívesen küldünk.

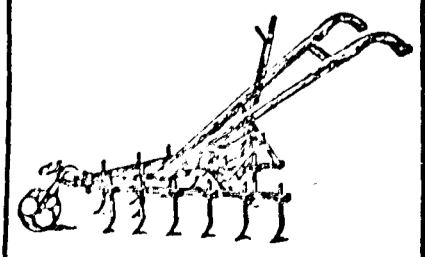

McCormick „Daisy” marokrakó-aratógép.

„SIDELIVERY”
egyesített szénagyűjtő és forgató gépünk

az erdélyi viszonyoknak

kitünően megfelel, mert a széna akár fűből, akár vetett takarmánynövényből készüljön is, az első napi száradás után felgyűjthető és utána azonnal petrencézhető. Számos erdélyi és magyarországi gazdaság tapasztalatai a t. érdeklődőknek rendelkezésére bocsájtatnak.

Tengeri Kapálóke.